

Рат у Украјини. Дневни извештај. Дан 91

Припремиле Софија Олијник и Маријана Завијска

Градови на удару. Три крстареће ракете погодиле су Запорожје рано ујутру. Три пројектила погодиле су Криви Рог и оштетиле индустријско постројење. У Сумској области дошло је до артиљеријског гранатирања са територије Русије. Оштећено је око 20 цивилних објеката у Краснопољу и далековод. Пола села је остало без струје. Луганска област је и даље под континуираним нападима. Тешке борбе воде код Северодоњецка који је због сталног гранатирања претворен у рушевине. Још једно гранатирање погодило је рафинерију нафте у Лисичанску, рекао је начелник Луганске регионалне државне администрације Сергеј Хајдај. Руска артиљерија гранатира град Лиман у Доњецкој области, где још увек има цивила. У току дана у региону је погинуло 10, а повређено 12 људи. Николајева је поново на удару, пошто су руске снаге гранатирале град користећи ракетни бацач БМ-30 Смерч.

Градови под окупацијом. У Херсону је јуче прекинута мобилна комуникација украјинских оператера Кијевстар и Водафон. У међувремену, руски освајачи увели су рубљу (уз још увек присутну домаћу валуту, гривне) у привремено окупираном делу Херсонске области. Предузећа и привредници могу одредити цене у гривнама и рубљама по стопи од 2 руске рубље за 1 УАХ. У блиској будућности окупатори планирају отварање филијала руских банака. Увођењем рубље, окупатори настоје да дестабилизују становништво и припреме услове за прикључење Украјине Русији. Око [90% апотека](#) у привремено окупираној Херсонској области не ради, а за већину доступних лекова цене су порасле 3-5 пута.

Настављају се проблеми са мобилном везом у [Мелитопољу](#), пошто су руске власти искључиле мобилну комуникацију, највероватније због прераспоређивања руске војне опреме.

У [Мариупољу](#) је пронађено око 200 тела (уз знатан степен распадања) у подруму током уклањања блокада вишеспратнице. Мештани су одбили да прикупе и спакују тела погинулих, па су представници „Министарства за ванредне ситуације Русије“ напустили место не предузимајући ништа. Поред тога, у Мариупољу је заустављен процес поновног сахрањивања из дворишта високих зграда. Један од разлога је увођење радова на сахрани и ексхумацији такозване државне корпорације 'Ритуал'. Људи који желе да сахране покојника, морају да донесу тело у мртвачницу и да пруже доказе да је покојника „убила украјинска војска“.

Спољна политика. Савет ЕУ усвојио је [уредбу](#) која дозвољава привремену либерализацију трговине и друге трговинске уступке у вези са одређеним украјинским производима. „То значи да годину дана неће бити увозних царина на сав украјински извоз у Европску унију. Захваљујући овим мерама, ЕУ ће моћи значајно да подржи привреду Украјине“, наводи се у саопштењу. Одлука ће укључити укидање свих тарифа из Поглавља 4 Споразума о придруживању, наплату антидампинг дажбина на увоз пореклом из Украјине и примену заједничких правила за увоз у односу на увоз пореклом из Украјине.

Премијер Мађарске Виктор Орбан [прогласио](#) је ванредно стање. „Ово ће влади дати маневарски простор и прилику да одмах реагује на последице рата у Украјини“, рекао је Орбан. Према његовим речима, Влада ће у среду, 25. маја, саопштити прве мере у ванредном стању. Одлука долази као одговор на „економску кризу“ изазвану ратом у суседној Украјини и санкцијама Русији, као и мере које је увела ЕУ. Орбан је увео сличне хитне мере током пандемије корона вируса, међутим, целокупно пословање је тада остало непромењено.

Нафтне санкције Русији неће бити одобрене на самиту ЕУ. Председник Европске комисије у изјави за [ПОЛИТИКО](#) рекао је да „не очекује“ договор о забрани нафте следеће недеље. Прошле су скоро три недеље откако је Урсула фон дер Лајен предложила „потпуну забрану“ сваког увоза руске сирове нафте и рафинисаних горива, како би се смањили приходи који помажу у финансирању руског рата у Украјини. Мађарски премијер Виктор Орбан је у писму председнику Европског савета [написао](#) да нафтне санкције не би требало да буду тема разговора на самиту ЕУ следеће недеље.

У међувремену, Европска комисија припрема основе за легалну [конфискацију имовине](#) повезане са озбиљним незаконитим активностима и осумњиченим криминалцима, укључујући и оне који избегавају санкције Европске уније против Кремља.

Шеф кабинета председника Украјине Андриј Јермак [најавио](#) је оснивање међународне саветодавне групе која ће израдити предлоге о безбедносним гаранцијама за Украјину. Групу ће предводити бивши генерални секретар НАТО-а Андерс Фог Расмусен.

[Извештај](#) ММФ указује на пет фактора који ће обликовати глобалне економске изгледе 2022. године: рат у Украјини, монетарно поштравање и нестабилност финансијског тржишта, фискално повлачење, успоравање Кине и приступ вакцини против пандемије. Најновија прогноза ММФ-а из априла 2022. предвиђа пад глобалног раста на 3,6% у 2022. са процењених 6,1% у 2021. и његову прогнозу из јануара 2022. од 4,4%. Предвиђа се да ће сама Украјина и

Русија доживети озбиљне контракције БДП-а од више од 30%, односно близу 10%. Руски рат у Украјини ће утицати на регионалну стабилност и економски раст.

Недавне анкете. Кијевски међународни институт за социологију [представили су резултате](#) свог недавног истраживања, где је 82 одсто испитаника рекло да не подржава никакве територијалне уступке, јер ће то продужити рат и повећати претњу независности Украјине. У свим регионима Украјине већина становништва је против било каквих територијалних уступака. Чак и на Истоку, који тренутно води интензивне борбе, 68% је против уступака (само 19% је спремно на уступке), а 83% се противи уступцима на југу (само 9% је спремно на уступке).

Социолошка група „Рејтинг“ одржала је још један круг [националног социолошког истраживања](#) посвећеног личним слободама, безбедности и цивилном поседовању оружја. Неки од кључних налаза – 73% испитаника оцењује ситуацију у земљи као напету. Право на заштиту живота данас је најважније право испитаника (58%) међу кључним правима загарантованим Уставом Украјине. Слобода говора је најважније право за 32%, право на лични интегритет за 30%, право на рад за 27%, право на социјалну заштиту за 25% и право на имовину за 21% испитаника. Слобода кретања је најважније право за 14%, судска заштита за 13%, образовање за 11%, безбедна животна средина за 8%, слобода вероисповести за 7%, и право на предузетништво за 6%. Током рата, удео оних који подржавају давање права на поседовање ватреног оружја и муниције грађанима Украјине се више него удвостручио. Данас 58% подржава такву иницијативу, док је не подржава 39% испитаника (пре рата ова група је бројала 70%).

Рат кроз фото објектив. Фоторепортер Паоло Пелегрин пропутовао је 4.000 миља кроз ратом разорену Украјину са писцем Џејмсом Веринијем који је радио на чланку о Харкову, граду на источном крилу земље који је разорен руским гранатирањем. Фотодокументација показује суморну [слику](#) разорених живота од Запада до Истока.

Под окупацијом. Руске трупе су од 25. фебруара до 1. априла 2022. године заузеле село Здвиживка општине Буча у Кијевској области. Под окупацијом је било више од 800 становника, међу којима и стотинак деце. Овај [видео](#) садржи сведочења локалних преживелих и снимке акција окупатора у селу у првој недељи након повлачења.

Угао за читање.

- [Природно окружење Украјине је жртва рата. Штета би се могла осећати деценијама - CNN](#)
- [Стручњаци кажу да рат у Украјини показује да нам је потребан нови начин да нахранимо свет – ПОЛИТИКО](#)
- [Као научник који се бави темом избеглица, желим да украјинистику учиним видљивијом | Nature Human Behavior](#)
- [Визуализација сирене за ваздушни напад у Украјини / Володимир Агафонкин / Observable \(observablehq.com\)](#)

Статистика.

- 125 хиљада квадратних километара украјинске земље (20,7%) тренутно је [привремено окупирано](#) од стране Русије.
- У Украјини се тренутно истражује око 13.000 руских случајева ратних злочина. Тужилаштво је саставило списак од око 600 осумњичених који би могли бити умешани у ова кривична дела. Пред судом [ће се наћи](#) 48 Руса.
- Од почетка рата погинуло је 238 [деце](#), више од 433 је повређено.
- Генералштаб Оружаних снага Украјине саопштио је укупне процењене губитке руске војске до 25. маја 2022. у 10 часова: људство – око 29.450, тенкови – 1.305, оклопна возила – 3213, артиљеријски системи – 606, вишецевни бацачи ракета – 201, противваздушни системи – 93, летелице са фиксним крилима – 206, хеликоптери – 170, операционо-тактичке беспилотне летелице – 491, крстареће ракете – 112, чамци и лаки глисери – 13, меблиндирана возила и цистерне за гориво – 2.213, специјална опрема – 44.

Свака акција се рачуна, ниједан допринос није премали!

- Подржите '[Украјински женски ветерански покрет](#)', који снабдева војнике основном опремом, и пружа подршку ветеранима. Тренутно ова НВО [прикупља средства](#) за радио предајнике, али и за медицинске и прехранбене намирнице.
- Поделите ове најновије информације о ситуацији у Украјини, било на друштвеним медијима, са локалним медијима или ширењем овог кратког билтена.
- Претплатите се на наше дневне извештаје на [Твитеру](#) и [нашој веб страници](#).
- Наш пројекат можете подржати донацијама путем платформе *PayPal*. Више информација [овде](#).

Хвала вам што подржавате Украјину! Слава Украини!